

Lieta Nr. SKC- 239
2001.gads

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts šādā sastāvā:
sēdes priekšsēdētājs senators R.Krauze,

senatori: M.Zāgere,

O.Druks-Jaunzemis,

piedaloties zvērinātam advokātam J. Rozenfeldam,

2001. gada 9. maijā Rīgā izskatīja atklātā sēdē civillietu sakarā ar prasītāja a/s "Latvijas Balzāms" pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta J. Rozenfelda kasācijas sūdzību par Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2001. gada 1. februāra spriedumu a/s "Latvijas Balzāms" prasības lietā pret Latvijas-Moldovas kopuzņēmumu SIA "Aroma Floris'S" par preču zīmes nelikumīgu izmantošanu un SIA "Aroma Floris'S" pretprasībā pret a/s "Latvijas Balzāms" par preču zīmes reģistrācijas dzēšanu.

Noklausījies senatora R.Krauzes ziņojumu, prasītāja a/s "Latvijas Balzāms" pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta J. Rozenfelda paskaidrojumu, ka kasācijas sūdzība apmierināma un Latvijas-Moldovas kopuzņēmuma SIA "Aroma Floris'S" pārstāvja A. Fogeļa paskaidrojumu, ka kasācijas sūdzība noraidāma,

Senāts k o n s t a t ē j a:

A/s "Rīgas Vīni" 1997. gada 1. augustā pieteica reģistrācijai Patentu valdē preču zīmi "COBETCKOE ШАМПАНCKOE", kura tika reģistrēta 1998. gada 20 martā ar nr. M 40 177, 33. preču klase – alkoholiskie dzērieni – dzirkstošie vīni.

Sakarā ar a/s "Rīgas Vīni" un a/s "Latvijas Balzāms" apvienošanos ar 2000. gada 1. martu par tās īpašnieci tika reģistrēta a/s "Latvijas Balzāms".

A/s "Latvijas Balzāms" 2000. gada martā, pamatojoties uz likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 27. un 28. pantu, Konkurences likuma 22. panta 3. daļas 1. un 1. punktu, iesniedza prasību pret Latvijas-Moldovas kopuzņēmumu SIA "Aroma Floris'S" par atbildētāja ražotas produkcijas "COBETCKOE ШАМПАНCKOE" izplatības aizliegumu Latvijā un ievestās produkcijas iznīcināšanu, jo tās izplatīšana pārkāpj prasītāja ekskluzīvās tiesības uz preču zīmi "COBETCKOE ШАМПАНCKOE" M 40177.

SIA "Aroma Floris'S" 2000. gada maijā, pamatojoties uz likuma "Par preču zīmēm" 1. panta pirmo daļu un 2. panta pirmās daļas 5. punktu, iesniedza pretprasību par preču zīmes "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" M 40177 dzēšanu no tās reģistrācijas dienas.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2000. gada 11. oktobra spriedumu a/s "Latvijas Balzāms" prasība noraidīta, bet SIA "Aroma Floris'S" pretprasība apmierināta daļēji, disklamējot preču zīmē "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE": M 40177 vārdus "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" un "ГОСТ 13918-88".

Izskatot a/s "Latvijas Balzāms" apelācijas sūdzību daļā par apzīmējuma "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" disklamāciju, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta ar 2001. gada 1. februārā spriedumu apmierināja SIA "Aroma Floris'S" pretprasību šajā daļā un disklamēja preču zīmē "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" nr. M 40177, kura reģistrēta uz a/s "Latvijas Balzāms" vārda, apzīmējumu "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE".

Apelācijas instances tiesa atzina, ka apzīmējums "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" nenorāda uz ražotāju, bet gan uz noteiktu preču grupu. Līdz ar to apzīmējums "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" nenodrošina preču zīmes funkciju likuma "Par preču zīmēm" 1. panta pirmās daļas izpratnē, t.i., nenodrošina, lai kāda uzņēmuma preces atšķirtu no cita uzņēmuma precēm, jo dzēriens "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" Latvijas patērētājiem asociējas ar konkrētu dzērienu paveidu nevis ar ražotāju.

Likuma "Par preču zīmēm" 2. panta pirmās daļas 5. punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kurus lieto noteiktu preču identificēšanai, aprakstīšanai vai nosaukšanai, mērvienību apzīmējumus, vispārpieņemtus terminus un simbolus. Tā kā apzīmējums "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE" iepriekš norādīto motīvu dēļ ir apzīmējums, kuru lieto noteiktu preču identificēšanai, aprakstīšanai vai nosaukšanai, to nevar reģistrēt kā preču zīmi. Prasītājam piederošajā etiķetē ir atspoguļota tā firmas emblēma, kura ir pietiekoši būtisks etiķetes elements un ļauj atšķirt to no citu ražotāju etiķetes, līdz ar to, saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm" 3. panta piekto daļu no a/s "Latvijas Balzāms" piederošās preču zīmes M 40177 disklamējams apzīmējums "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE".

Ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2001. gada 7. marta lēmumu noraidīts SIA "Aroma Floris'S" pieteikums par pārrakstīšanās kļūdas labojumu, konstatējot, ka apelācijas instances tiesā atbilstoši apelācijas sūdzībai izskatīta tikai SIA "Aroma'S" pretprasības daļa jautājumā par to, ka no preču zīmes M 40177 disklamēts apzīmējums "COBETCKOE ШАМПИАНCKOE". Par apzīmējuma "ГОСТ 13918-88" disklamāciju apelācijas sūdzība nav bijusi iesniegta un pirmās instances spriedums šajā daļā stājies likumīgā spēkā.

Kasācijas sūdzībā a/s "Latvijas Balzāms" pilnvarotais pārstāvis lūdz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2001. gada 1. februāra spriedumu atcelt un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai. Tiek lūgts apturēt sprieduma izpildi. Kasators norāda, ka apelācijas instances tiesa nepareizi piemērojusi likuma "Par preču zīmēm" 2. panta pirmās daļas 5. punktu, uzskatot, ka netiek reģistrētas kā preču zīmes apzīmējumi, kurus lieto noteiktu preču identificēšanai, aprakstīšanai vai nosaukšanai. Nepamatoti neesot piemērota šī likuma 2. panta 4. daļa, kas paredz, ka nevar tikt atteikta tādas zīmes reģistrācija, ja tā izmantota attiecībā uz pieteiktajām precēm piecus gadus pirms tās reģistrācijas un bijusi pazīstama patērētājiem. Zīme "COBETCKOE ШАМПИАНСКОЕ" Latvijas tirgū tiek izmantota kopš 1952. gada un ir pazīstama tikai saistībā ar a/s "Latvijas Balzāms". Tiesai arī esot vajadzējis izlemt, vai nepastāv pazīmes, kas atbilst kolektīvās preču zīmes aprakstam, respektīvi, piemērojot likuma "Par preču zīmēm" 1. panta 2. daļu. Latvijā nevar uzskatīt par likumīgu un pamatotu spriedumu, kas taisīts, piemērojot citas valsts likumus vai noteikumus, nenorādot, kāda juridiska nozīme ir ГООТ 13918-88 noteikumiem Latvijā, kā arī nenorādot nekādu normatīvo pamatu tiesas secinājumam, ka šie noteikumi būtu piemērojami Latvijā. Apelācijas instances tiesa pārkāpusi Civilprocesa likuma 426. pantu, jo pretprasība apmierināta uz pamata, ko pretprasības iesniedzējs nav lūdzis, jo pretprasībā tika lūgts dzēst preču zīmi, nevis disklamēt uzrakstu "COBETCKOE ШАМПИАНСКОЕ", kā arī PSRS standarta apzīmējumu ГООТ 13918-88.

Paskaidrojumos sakarā ar kasācijas sūdzību SIA "Aroma Floris'S" pilnvarotā persona norāda, ka uz "COBETCKOE ШАМПИАНСКОЕ" etiķetēm nekad netika norādīts izgatavotājs, ja neskaita uzrakstu "Izgatavots PSRS", tādēļ vienas rūpnīcas produkcija nebija atšķirama no citas rūpnīcas produkcijas. Ar lietas apstākļiem noskaidrots, ka nekāda kolektīva zīme strīdīgajam nosaukumam nekad nav eksistējusi un prasītājs nekad nav piederējis pie uzņēmumu loka, kam bija piešķirta tiesība šādu kolektīvo zīmi izmantot. Nepamatota ir arī norāde uz Civilprocesa likuma 426. panta pārkāpumiem, jo pretprasība tika apmierināta nevis pilnībā, bet gan daļēji, jo šajā gadījumā strīdus zīmes reģistrācija netika dzēsta pilnībā, bet gan tikai attiecībā uz nosaukumu "COBETCKOE ШАМПИАНСКОЕ". Tādejādi spriedums šajā lietā esot pamatots un atstājams spēkā, noraidot kasācijas sūdzību.

Ar Senāta rīcības sēdes 2001. gada 22. marta lēmumu sprieduma izpilde ir apturēta.

Senāts a t z ī s t, ka Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedums atstājams negrozīts un prasītāja a/s "Latvijas Balzāms"

pilnvarotās personas zvērinātā advokāta J. Rozenfelda kasācijas sūdzība noraidāma.

Civillietu tiesu palātas spriedums atbilst likuma prasībām. Apelācijas instances tiesas spriedums pamatojas uz vērtējumu apzīmējumam "COBETCKOE ШАМПАНCKOE", ka tas pazīstams kā apzīmējums, kuru lieto noteiktu preču identificēšanai, aprakstīšanai vai nosaukšanai, un ka tas tādēļ nav reģistrējams kā preču zīme saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm" 2. panta piekto daļu (spēkā esošā likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6. pants). Kasācijas instances tiesas kompetencē neietilpst apstākļu pārvērtēšana. Tā kā apelācijas instances tiesa piemērojusi minēto likumu atbilstoši konstatētajiem apstākļiem un apzīmējuma "COBETCKOE ШАМПАНCKOE" disklamācija izdarīta saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm" 3. panta piekto daļu (spēkā esošā likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 5. panta ceturto daļu un 13. panta sesto daļu), nav pamatots kasācijas sūdzības arguments, ka tiesa nepamatoti nav piemērojusi likuma "Par preču zīmēm" 2. panta ceturto daļu. Šis kasācijas sūdzībā minētais likums attiecas uz preču zīmes reģistrāciju, ja tā izmantota attiecībā uz pieteiktajām precēm piecus gadus pirms tās reģistrācijas, bet apelācijas instances tiesas spriedums attiecas uz preču zīmes elementu, kuru, atsevišķi ņemot, nevar reģistrēt kā preču zīmi, tādēļ uz to minētā likuma 2. panta ceturto daļu nav attiecināma.

Norāde kasācijas sūdzībā uz kolektīvas preču zīmes aprakstu neattiecas uz izskatāmo lietu, jo šāds strīds lietā nav pieteikts un par to tiesas spriedums nav taisīts.

Atsaucē kasācijas sūdzībā uz nepamatotu apzīmējuma "ГОСТ 13918 -88" disklamāciju nav apspriežama, jo pirmās instances tiesas spriedums šajā daļā nav bijis apelācijas kārtībā pārsūdzēts un tas ir stājies likumīgā spēkā.

Nav pamatota norāde kasācijas sūdzībā uz Civilprocesa likuma pārkāpumu, ka apelācijas instances tiesa pārsniegusi apelācijas sūdzības robežas (426. pants). Pretprasība iesniegta par visas preču zīmes reģistrācijas dzēšanu, bet apmierināta pirmās instances tiesā tikai daļā par divu elementu disklamāciju, t.i., izslēdzot šos divus apzīmējumus preču zīmē no tiesiskās aizsardzības. Savukārt apelācijas instances tiesā tiesas spriedums taisīts par vienas preču zīmes elementa (apzīmējuma) disklamāciju, jo apelācijas sūdzībā norādīts, ka apzīmējuma "ГОСТ 13918-88" izslēgšana netiek apstrīdēta. Apelācijas sūdzībā nav norādīts, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu būtu pārsniegtas pretprasības robežas, tādēļ šāds arguments apelācija instances tiesai nebija jāapspriež attiecībā uz otra apzīmējuma disklamāciju pārsūdzētajā daļā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 474. panta 1. punktu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts

n o s p r i e d a:

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2001. gada 1. februāra spriedumu atstāt negrozītu, bet prasītāja a/s "Latvijas Balzāms" kasācijas sūdzību noraidīt.

Atcelt sprieduma izpildes apturējumu lietā.

Sēdes priekšsēdētājs senators:

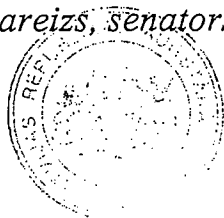
R.Krauze,

Senatori:

M.Zāgere,

O.Druks-Jaunzemis

Noraksts pareizs, senators

R.Krauze